

Čtvrtek, 17. července 2014

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

EVROPSKÝ PARLAMENT

P8_TA(2014)0006

Súdán – případ Marjam Jahjá Ibráhímové

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. července 2014 o Súdánu – případ Marjamy Jahjá Ibráhímové (2014/2727(RSP))

(2016/C 224/01)

Evropský parlament,

- s ohledem na společné prohlášení, které dne 10. června 2014 vydali předseda Komise, předseda Evropské rady a předseda Parlamentu spolu s dalšími účastníky schůzky s náboženskými představiteli na vysoké úrovni, která se toho dne konala,
- s ohledem na prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 15. května 2014 o rozsudku smrti, který byl za apostazi vynesen v Súdánu,
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv a na Deklaraci OSN o odstranění všech forem nesnášenlivosti a diskriminace založených na náboženství či víře z roku 1948,
- s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech,
- s ohledem na Africkou chartu lidských práv a práv národů,
- s ohledem na druhou revizi dohod z Cotonou z roku 2010,
- s ohledem na pokyny EU týkající se podpory a ochrany svobody náboženského vyznání nebo přesvědčení z roku 2013,
- s ohledem na první protokol Africké charty lidských práv a práv národů týkající se práv žen v Africe,
- s ohledem na Arabskou chartu lidských práv,
- s ohledem na práva dětí,
- s ohledem na čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že na konci roku 2013 byla Marjam Jahjá Ibráhímová (dcera etiopské křesťanské matky a súdánského muslimského otce), která byla vychována jako křesťanka, obviněna rodinnými příslušníky z otcovy strany z cizoložství poté, co ji udali orgánům kvůli jejímu sňatku s křesťanem, a vzhledem k tomu, že v prosinci 2013 bylo její obvinění rozšířeno o apostazi,

Čtvrtek, 17. července 2014

- B. vzhledem k tomu, že v rozsudku soudu prvního stupně vyneseném dne 12. května 2014 byla Marjam Ibráhímová, v té době v osmém měsíci těhotenství, odsouzena ke stu ranám bičem za cizoložství a k trestu smrti oběšením za apostazi, přičemž jí byla poskytnuta lhůta tří dnů, aby se zřekla křesťanství; vzhledem k tomu, že Marjam Ibráhímová byla souzena podle islámského práva šaría, které v Súdánu platí od roku 1983 a zakazuje přestoupení na jinou víru pod trestem smrti; vzhledem k tomu, že dne 15. května 2014 byl rozsudek potvrzen, neboť se Marjam Ibráhímová rozhodla, že na islám nepřestoupí;
- C. vzhledem k tomu, že Marjam Ibráhímová dne 27. května 2014 ve vězení porodila dceru Maju; vzhledem k tomu, že během porodu měla údajně Marjam Ibráhímová nohy v okovech a byla spoutána řetězy, což vážně ohrozilo zdraví matky i dítěte; vzhledem k tomu, že tato okolnost představovala hrubé porušení práv žen i dětí;
- D. vzhledem k tomu, že dne 5. května 2014 se podařilo převést její případ k odvolacímu soudu;
- E. vzhledem k tomu, že Marjam Ibráhímová byla dne 23. června 2014 propuštěna z ženského vězení ve městě Umdurmán poté, co odvolací soud rozhodl o její nevině v případě obou obvinění, avšak byla následně zadržena na letišti v Chartúmu těsně předtím, než měla s rodinou odcestovat do USA, a to údajně proto, že se pokusila opustit zemi s falešnými cestovními doklady, které vydalo velvyslanectví Jižního Súdánu v Chartúmu;
- F. vzhledem k tomu, že byla Marjam Ibráhímová dne 26. června 2014 znovu propuštěna a nalezla se svou rodinou útočiště na velvyslanectví Spojených států, a vzhledem k tomu, že probíhají jednání, aby jí bylo umožněno opustit Súdán, kde jí extrémističtí muslimové vyhrožují smrtí;
- G. vzhledem k tomu, že svoboda myšlení, přesvědčení a náboženského vyznání je univerzálním lidským právem, které je třeba chránit na celém světě a které musí být každému zajištěno; vzhledem k tomu, že Súdán ratifikoval příslušné úmluvy OSN a Africké unie a tudíž se na mezinárodní úrovni zavázal k ochraně a podpoře svobody náboženství a vyznání, což zahrnuje i právo na to, aby se kdokoli mohl na základě svobodné vůle přihlásit k náboženství nebo přesvědčení nebo jej změnit či od něj odstoupit;
- H. vzhledem k tomu, že Africká charta lidských práv a práv národů, kterou Súdánská republika ratifikovala, zahrnuje právo na život a zákaz mučení a krutého, nelidského či ponižujícího trestu a zacházení, avšak vzhledem k tomu, že trest smrti, bičování, amputace a další formy tělesných trestů jsou v této zemi stále vykonávány v případě řady trestných činů;
- I. vzhledem k tomu, že súdánské orgány v nepřiměřeném měřítku stíhají ženy a dívky za špatně definované zločiny kvůli soukromým a osobním rozhodnutím, které by v prvé řadě neměly být za žádných okolností považovány za trestný čin, a vzhledem k tomu, že ženy v nepřiměřené míře čelí krutým trestům, jako je bičování, přičemž jsou porušována jejich lidská práva na důstojnost, soukromí a rovnost;
- J. vzhledem k tomu, že Súdán přistoupil k Arabské chartě lidských práv, jejíž článek 27 stanoví, že příslušníci všech náboženství mají právo praktikovat svou víru;
- K. vzhledem k tomu, že Súdánská republika je vázána doložkou o lidských právech Dohody z Cotonou ⁽¹⁾ a Mezinárodním paktem o občanských a politických právech ⁽²⁾;
- L. vzhledem k tomu, že bez ohledu na prohlášení o národním dialogu, které v lednu 2014 učinil prezident Umar al-Bašír, představují věznění Marjam Ibráhímové a nelidské zacházení, kterému byla vystavena, typický příklad znepokojivých tvrdých zákroků súdánských orgánů vůči menšinám, aktivistům v oblasti lidských práv, odpůrcům z řad studentů, novinářům, politickým oponentům a organizacím zabývajícím se právy, především pak těm, které se zasazují o práva žen a posílení postavení mladých lidí;
1. odsuzuje bezdůvodné věznění Marjam Ibráhímové; vyzývá vládu Súdánu, aby zrušila veškeré právní předpisy, které osoby diskriminují na základě pohlaví nebo náboženství, a aby chránila náboženskou identitu menšin;

⁽¹⁾ Dohoda o partnerství mezi členy skupiny afrických, karibských a tichomořských států na jedné straně a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé, podepsaná v Cotonou dne 23. června 2000.

⁽²⁾ Rezoluce Valného shromáždění OSN 2200A (XXI) ze dne 16. prosince 1966.

Čtvrtek, 17. července 2014

2. zdůrazňuje, že je pro těhotnou ženu ponižující a nelidské, aby rodila spoutaná a bez možnosti pohybu; vyzývá soudánské orgány k zajištění toho, aby všechny vězněné těhotné a rodící ženy měly k dispozici odpovídající a bezpečnou těhotenskou a novorozeneckou zdravotní péči;
3. znovu opakuje, že je svoboda myšlení, přesvědčení a náboženského vyznání univerzálním lidským právem, které je třeba chránit na celém světě a musí být každému zajištěno; jednoznačně odsuzuje veškeré formy násilí a zastrašování, které porušují právo na základě svobodného rozhodnutí vyznávat nebo přijmout náboženství, a to včetně výhrůžek, fyzické síly či trestních sankcí sloužících k zastrašování věřících i nevěřících, aby se vzdali svého náboženství či konvertovali; zdůrazňuje skutečnost, že cizoložství a apostaze jsou skutky, které by neměly být v žádném případě považovány za trestné činy;
4. připomíná, že Súdán ratifikoval příslušné úmluvy OSN a Africké unie a tudíž se na mezinárodní úrovni zavázal k ochraně a podpoře svobody náboženství a vyznání, což zahrnuje i právo na to, aby kdokoli mohl na základě svobodné vůle přijmout náboženství nebo přesvědčení nebo jej změnit či od něj odstoupit;
5. požaduje, aby soudánská vláda v souladu s univerzálními lidskými právy zrušila všechna právní ustanovení, která trestají či diskriminují jednotlivce za jejich náboženské vyznání nebo za změnu jejich náboženství či přesvědčení nebo které slouží k tomu, aby je přiměly změnit náboženské vyznání či přesvědčení, zejména pokud jde o případy apostaze, heterodoxie či konverze, které jsou trestány smrtí;
6. zdůrazňuje, že takovéto zákony jsou v rozporu s prozatímní ústavou Súdánu z roku 2005, Všeobecnou deklarací lidských práv a Mezinárodním paktem o občanských a politických právech, a naléhavě soudánskou vládu vyzývá, aby ratifikovala druhý opční protokol k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech, jehož cílem je úplné zrušení trestu smrti⁽¹⁾;
7. vyzývá Súdán, aby vyhlásil okamžité moratorium na veškeré popravy a v blízké době zrušil trest smrti i veškeré formy tělesných trestů;
8. se znepokojením si všímá pokračujícího a častého porušování práv žen v Súdánu, především pak článku 152 soudánského trestního zákoníku; naléhavě vyzývá soudánské orgány, aby bezodkladně podepsaly a ratifikovaly Úmluvu o odstranění všech forem diskriminace žen;
9. se znepokojením konstatuje, že beztrestnost v případě závažných porušení lidských práv je i nadále v Súdánu častým a závažným problémem, jako tomu bylo v případě konfliktu v Dárfúru, kdy orgány nestíhaly velkou většinu spáchaných závažných trestných činů, a to ani zločiny týkající se sexuálního násilí; vyzývá soudánskou vládu, aby vyšetřila případy porušení lidských práv a stíhala osoby, které za ně nesou odpovědnost, včetně případů zabití, mučení vězněných osob, špatného zacházení a znásilnění a dalšího sexuálního násilí;
10. opětovně připomíná, že jednoznačně trvá na důsledném oddělení náboženství či přesvědčení na jedné straně a státu na straně druhé, což znamená odmítnutí jakýchkoli náboženských vlivů na fungování vlády a rovněž nediskriminaci, pokud jde o náboženství či přesvědčení;
11. vyzývá vládu Súdánu, aby přistoupila k prvnímu protokolu Africké charty lidských práv a práv národů, jež se týká práv žen v Africe, a k protokolu Soudního dvora Africké Unie, které byly přijaty v mozambickém Maputu dne 11. července 2003;
12. vyzývá vládu Súdánu, aby za podpory mezinárodního společenství přistoupila k nutné právní reformě, aby tak byla chráněna základní lidská práva a svobody, zajistila se ochrana lidských práv každého jednotlivce a řešil se především problém diskriminace žen, menšin a znevýhodněných skupin;
13. vyjadřuje svou podporu úsilí, aby bylo na základě jednání dosaženo inkluzivního řešení situace v Súdánu, a podporuje úsilí občanské společnosti a opozičních stran o podporu mírového procesu;
14. vyzývá EU, aby na zasedání Rady pro lidská práva v září 2014 aktivně prosazovala zásadní rezoluci týkající se Súdánu, která by řešila závažné a časté porušování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva v této zemi;
15. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, členským státům, vládě Súdánu, Africké unii, generálnímu tajemníkovi OSN, spolopředsedům Smíšeného parlamentního shromáždění AKT–EU a Panafrickému parlamentu.

⁽¹⁾ Rezoluce Valného shromáždění OSN 44/128 ze dne 15. prosince 1989.